

Systematisk uppföljning av placerade barn

Ann Christin Rosenlund
Stadskontoret Malmö

Att följa – Att följa upp Att styra mot mål

- Ingen data inga problem
- Inga problem inga åtgärder

- Att göra insatser utan mål

- Att sätta mål utan fakta
- Att använda fakta utan analys

Ensamkommande barn

- Ska följas upp som alla andra barn
- Ska vara föremål för metodutveckling som alla andra barn
- Men .... Ibland krävs andra frågor....

Identifiera utvecklingsområden

Grunddata

- Befolkning, nationellt, regionalt, lokalt
- Öppna jämförelser
- Flöden, hur många.....
- Ekonomi, resursanvändning, hur mycket.....

Identifiera utvecklingsområden

Specifika data

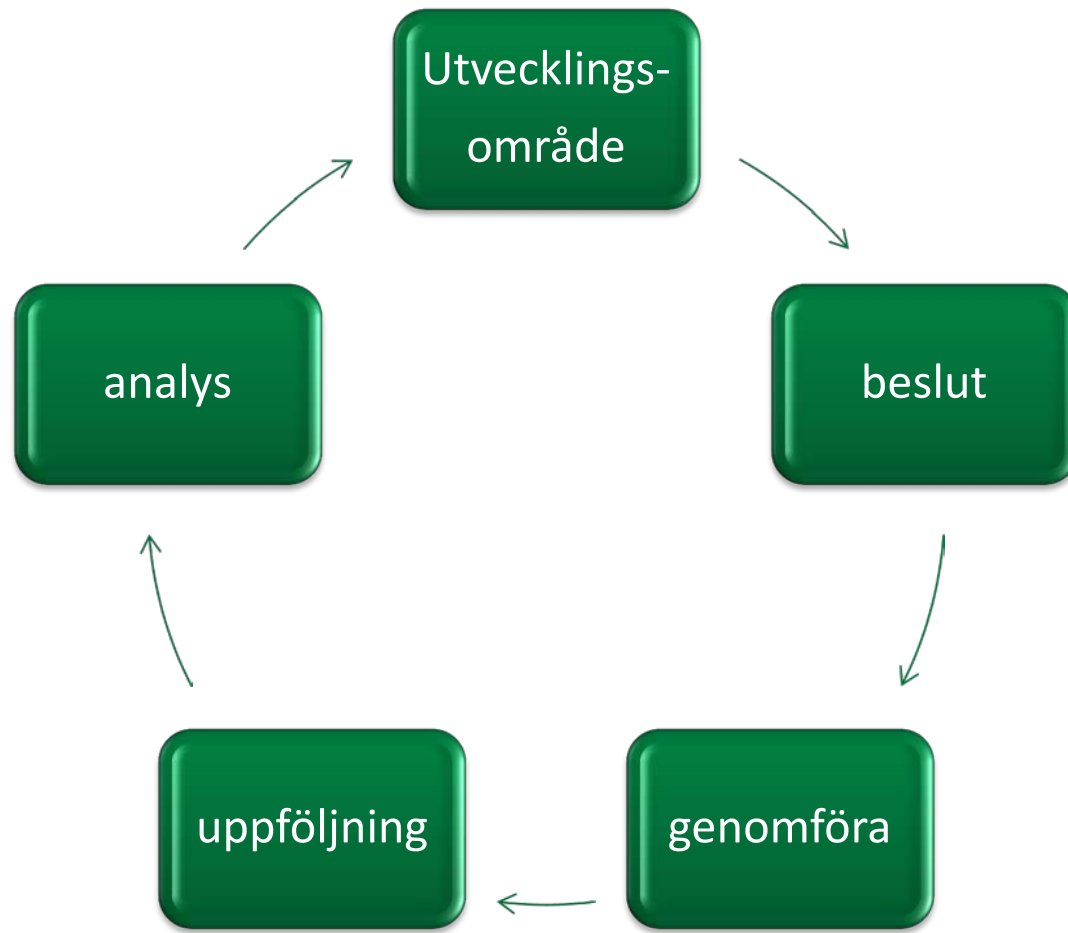
- Enkäter
- Intervjuer
- Fokusgrupper
- Undersökningar

Identifiera utvecklingsområden

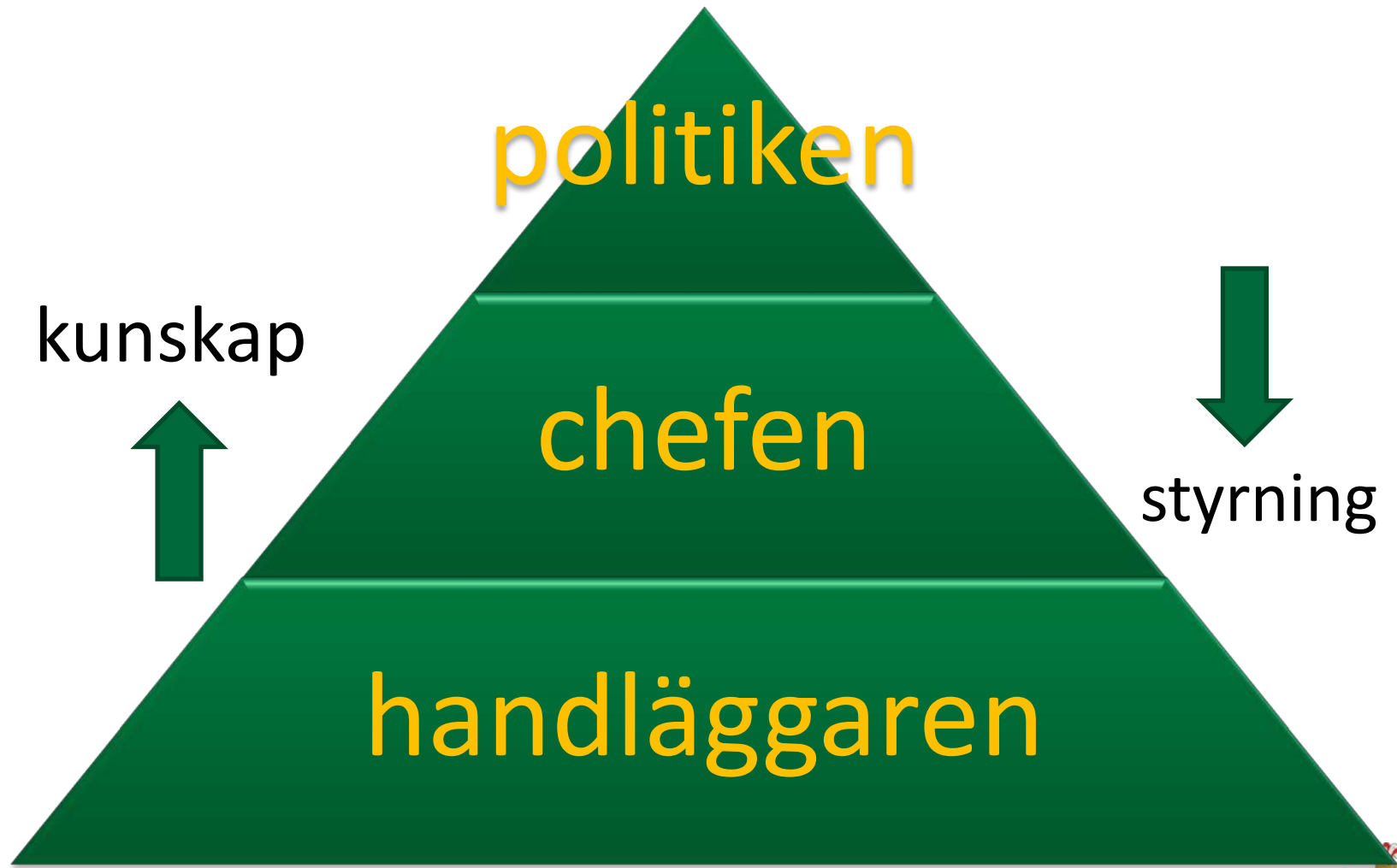
Analys

- Trender
- Friskområde
- Riskområde
- Utvecklingsområde

Utvecklingens process

Vems nytta?

Vems nytta?

Barnet

Familjehemmet

Föräldrar/vårdnadshavare

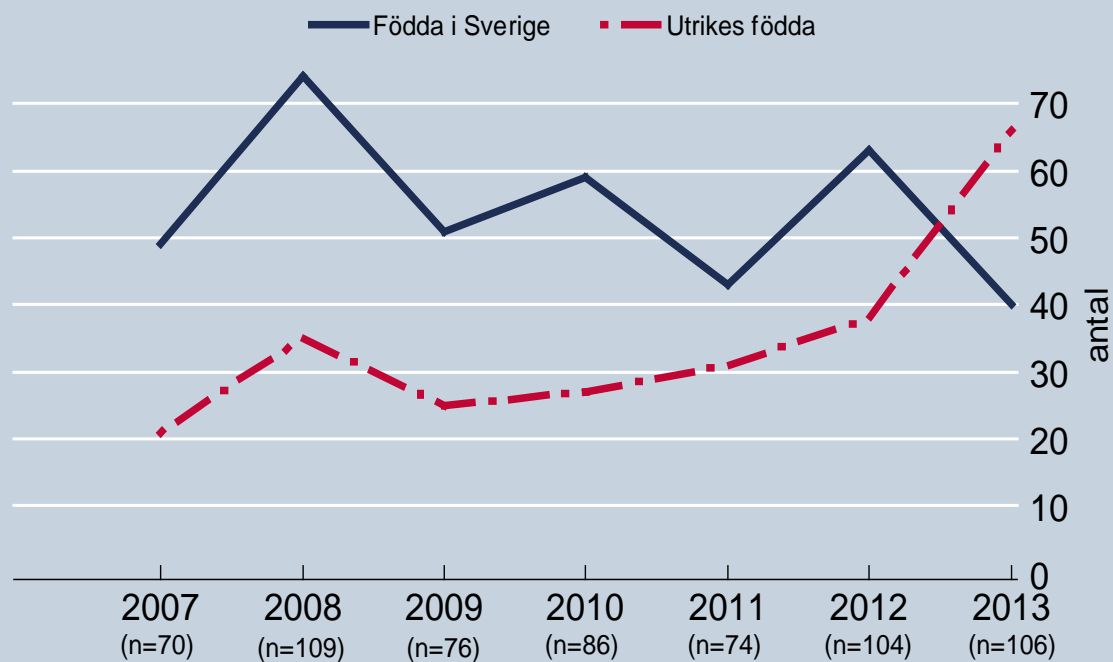
Hur går det till?

- Årliga enkäter
- Alla nyplaceringar
- Alla samarbrot
- Två rapporter
  - Analys
- Kommunstyrelsen
- Utvecklingsområden
  - Uppföljning
- Om igen, om igen, om igen.....

Nyplaceringar och sammanbrott i Malmö Resultat 2006 - 2013

Antal nyplacerade barn efter födelseland

Nyplaceringar i familjehem 2007-2013

2013 Ensamkommande

2012 Omsorgssvikt

2011 Omsorgssvikt

Omsorgssvikt

Ensamkommande

Ensamkommande

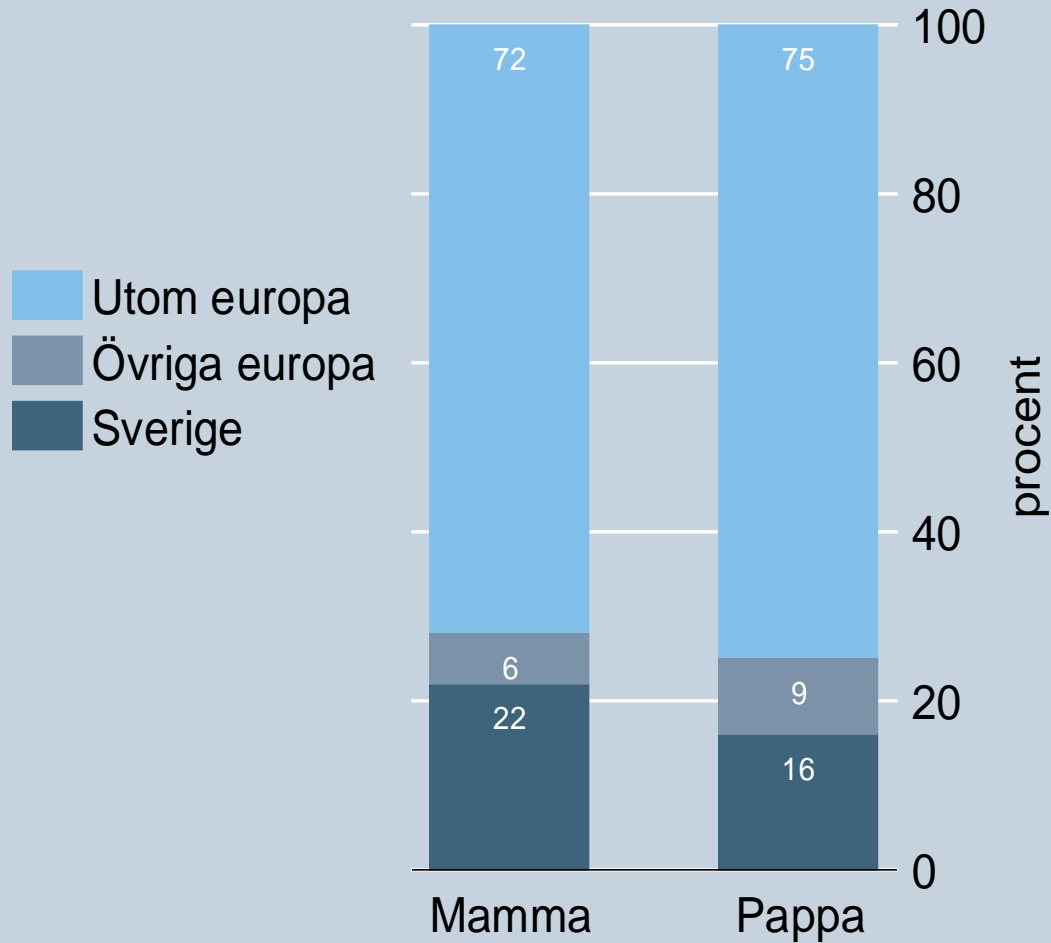
Relationsproblem barn/förälder

Missbruk (förälder)

Psykisk sjukdom

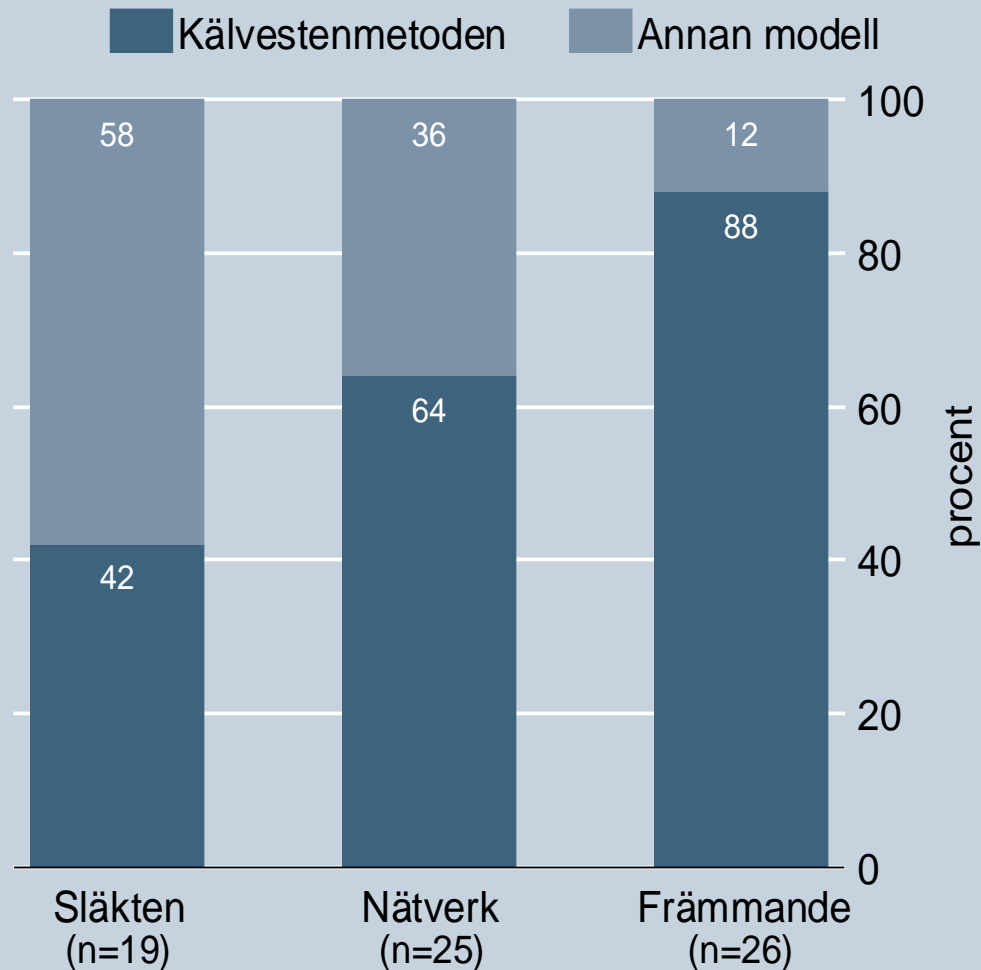
Föräldrarnas ursprung

Nyplaceringar, andelar i procent (n=102/99)

Hur har familjehemmen utretts?

Fördelning (%), exklusive konsulentstödda familjehem

Alltid skola och hälsa för barnen i familjehemsvård

Erfarenheter/utmaningar skola

- Skolan har svårt att möta familjehem som har bristfällig svenska.
- Språkförstärkande undervisning saknas ofta.
- Familjehemmet är inte delaktigt.
- Familjehem brister som skolförälder.

Framgångsfaktorer

- Förberedande möte
- Kontaktperson
- Tolk på möten
- När skolan ser familjehemmets och barnets behov och utifrån det ger ökat stöd.
- När familjehemmet känner delaktighet och möjlighet att påverka
- "Långsamhetens lov"

Sammanbrott

Mer vi tittar på.....

- Ålder vid sammanbrottet
- Ålder vid placeringen
- Uppgifter om barnet, ursprung, placeringsorsak, beteendeproblematik, antal tidigare placeringar
- Anledning till sammanbrott
- Lagrum
- Uppgifter om familjehemmen, utbildning, erfarenhet, antal placeringar

Utvecklingsområden för kvalitetshöjning för 2013

- Att finna rutiner och metoder för arbetet med familjehemsvård för ensamkommande flyktingbarn vilket är enklare nu när dessa är samlade under en verksamhet
- Att fortsätta att stödja familjehemmens förmåga att orka med och skapa en tillitsfull relation till utagerande barn genom handledning, utbildning och parallella insatser.
- Att arbeta för att behålla relationen mellan barnet och dess socialsekreterare och så långt möjligt undvika skiften av handläggare. Detta är speciellt viktigt att bevaka i den stundande organisationsförändringen för att bibehålla kontinuitet för barnet.

Utvecklingsområde 2014

- Utbildningsinsatser ska genomföras för alla handläggare inom barn och ungdom samt familjehem avseende sexuell hälsa.
- Särskilt belysa familjernas förmåga att stödja barnets skolgång i utredning av familjehemmet och därvid finna parallella stödinsatser vid behov.
- Utbildningsinsatser ska genomföras för att höja kompetensen omkring religion och kultur utifrån barnens ursprung

Utvecklingsområden 2006 - 2014

Barnen

- Skola
- Hälsa
- Introduktion
- Inflytande
- Sorg
- kontinuiten
- Ensamkommande

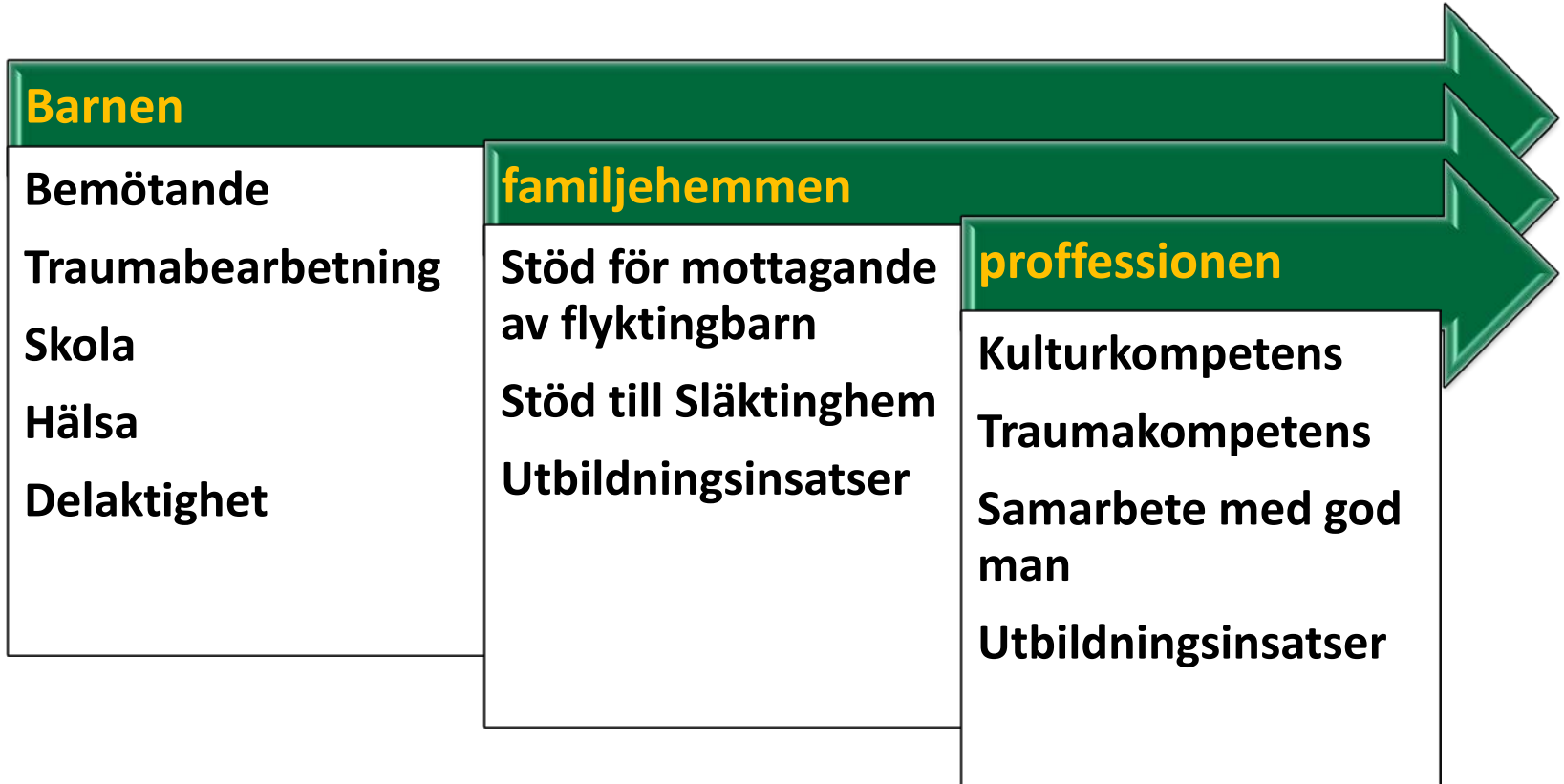
Familjehemmen

- Utbildning
- Stöd
- Uppdrag

Professionen

- Utbildning
- Samordning
- Erarenhetsutbyte
- Kontinuiteten
- Rutiner

Utvecklingsområden framåt

I praktiken

- Riktlinjer
- Processbeskrivningar
- Rutiner

I praktiken.....verksamheter

Familjehemssektionen
Ensamkommande barn

Ett utvecklingsområde som särskilt skulle beaktas under 2013
var sociala resursförvaltningens arbete med
familjehemsplacering av ensamkommande barn som här
redovisas:

**Att finna rutiner och metoder för arbetet
med familjehemsvård för
Ensamkommande barn**

Utveckling

- Organisation
- Rutiner
- Utvecklat verksamhetens utredningsrutin
- Implementerat BRAFAM i utredningsrutinen
- Utvecklat rutiner och ansvarsskiften i verksamheten mellan socialsekreterare, barnsekreterare och familjehemssekreterare
- Utvecklat och implementerat rutin för barnets introduktion i familjehemmet

Metodutveckling

- Utvecklat nätverksmöte mellan de professionella i samband med insluss och under den första tiden i en placering.
- Utvecklat en introduktionsutbildning, som ges till familjehemmen i samband med placering och i väntan på grundutbildning
- Stöd och utbildning till familjehemmen genom tät handledning, hög tillgänglighet och kompetensutveckling i form av ex fortbildning på Teamet för krigs och tortyrskadade. Familjehemmen ges där verktyg och kunskap om hur man bäst förhåller sig till barn med PTSD.

Barnens upplevelse av vård i familjehem

- Enkätundersökning under 2013 med alla ensamkommande barn som placerades av SRF i främmande familjehem

Kvalitetssäkring/Uppföljning

Vad säger barnen?

- Det har gjorts en kvalitativ undersökning i form av enkäter till de placerade barnen och familjehemmen. Barnen har en högre svarsfrekvens än familjehemmen.
- Resultaten visar på att barnen till största delen är nöjda.
- Undersökningen gällde två pojkar och sex flickor. Barnen var mellan 8 och 14 år gamla, de flesta i åldrarna 12 till 13.

Barnens delaktighet

Kunde de ställa frågor?

- Majoriteten ansåg att de helt eller delvis kunde ställa frågor till familjehemmet
- En ansåg att det inte gick.

Kunde de säga vad de tyckte?

- Fyra svarade ja och fyra svarade delvis.

Barnens delaktighet

Fick de tydlig information?

- Hälften av barnen ansåg att de fått bra och tydlig information.
- Resten av barnen ansåg att informationen delvis hade varit otydlig
- Ett barn sade sig inte fått information.

De barn som upplevde det lätt att ställa frågor var även de som fick mest och tydligast information. Detta innebär att det är viktigt att ge information även till de barn som inte efterfrågar den.

Inskolning

- De flesta var nöjda med hur de förbereddes inför familjehemsplaceringen, en kommenterade att socialsekreteraren skulle berättat mer om familjehemmet innan placeringen.
- Sex barn hade varit med om en inskolning och två delvis

Inskolning

- 75 % av barnen ansåg att inskolningen fungerat bra eller mycket bra
- En ansåg att det var varken bra eller dåligt
- Ett barn hade upplevt en dålig inskolning

Kommentarer till inskolning

- Det gick för snabbt
- Upplevde sig inte tillfrågad om att flytta till hemmet
- Huruvida de fick stöd vid inflytten av socialtjänsten svarade sex av barnen bra eller mycket bra. Två ansåg att de fått mindre stöd respektive dåligt stöd. Här fanns kommentarer om mer kontakt med socialsekreteraren och beskrivningar om att allt gick bra.

Möten med socialsekreteraren

Hur ofta träffar barnen socialsekreteraren?

- Barnen uppger att de träffar sin socialsekreterare flera gånger i månaden till en gång i halvåret, vanligast är en gång i månaden till var tredje månad.

Hur ofta vill de träffa socialsekreteraren?

- Fyra barn nöjda med omfattningen, två vill träffas mer, en vill träffas mindre och en har ingen åsikt.

Vilket stöd ger socialsekreteraren?

- Fyra barn upplevde stödet som mycket bra eller bra
- Två ansåg att det var varken eller
- Två tyckte att de fått dåligt stöd

Hur tillgänglig socialsekreteraren var för barnen om de sökte denna fick ungefär samma resultat utom i ett fall där barnet upplevde ett mycket gott stöd från socialsekreteraren men dåliga möjligheter att nå denne.

Barnens önskemål

- "Att de ska komma i min skola, prata med lärare att hur det går för mig, är jag dålig eller duktig i skolan"
- "Jag önskar att min socialsekreterare ska hjälpa mig mer än hon gör nu"
- "Att de ska svara när jag ringer"

Hur upplever barnen familjehemmens omhändertagande

- Barnens upplevelse av familjehemmens omhändertagande får ett bra resultat
- Fyra barn uppger att de blir mycket bra omhändertagna
- Två anser att de blir bra omhändertagna
- Ett barn uppger varken eller
- Ett barn upplever att omhändertagandet i familjehemmet är dåligt.

Kommentarer till familjehemmens omhändertagande

- ”De ska ta hand om mig som de tar hand om sina barn”
- ”Jag önskar bara att mitt familjehem ska vara på riktigt för de är jättesnälla”
- ”Min familj är mycket bra”
- ”Jag vill bara säga att det är bra i familj och mamman och pappan ger inte dåliga kommentarer. Det om i familjehem deras barn också diskar och hjälper med städa. Det känns orättvist i familjehem om bara familjehemmet säger till den som placerats, killen eller tjejen att diska, städa. Det är allt jag vill säga.”

Barnens övriga kommentarer

Barnen fick möjlighet att ge fria kommentarer i enkäten. Dessa handlade om deras längtan efter sina föräldrar enligt följande citat:

- ”Jag tycker att min mamma och pappa skulle vara här”
- ”Jag har bara en önskan att alla hjälper mig så att jag blir med min familj igen, jag saknar de jättemycket. Ja det var det önskemål jag hade. Snälla snälla snälla hjälp mig jag saknar min familj jättemycket”